

I dette sidste store Stridspørgsmaal mellem os, Skattepørgsmaalet, tror jeg ikke, at man saa let vil faae det af se, at Regjeringens vil gjennemføre sin Willie trods Folkethinget. Det er lykkedes den at samle omkring sig en Kreds af begejstrede Venner, der have fundet dens Stilling i den almindelige konstitutionelle Konflikt stærkt. Det er lykkedes den at faae Landstingets Tilslutning til dens provisoriske Færd, naagt det, saavidt jeg kan se, er et lige saa farligt Experiment, set fra Landstingets Synspunkt som fra Folkethingets. Det er ogsaa lykkedes Regjeringen med Hensyn til Befæstningspørgsmaalet at samle en Kreds af ivrige Venner omkring sig, og det er lykkedes den at faae Landstinget med, skjøndt jeg tror, at det tidt er flet med blødende Hjerte. Men at det skulde kunne lykkes Regjeringen ogsaa paa dette sidste Omraade med Hensyn til Statterne at faae Tilslutning til sin Politik, tror jeg ikke. Jeg tror hverken, at man noget Sted vil finde det rigtigt at støtte en provisorisk Politik paa dette Omraade, eller at man ret mange Steder reelt vil bilige den Politikk, som vor Regjerings har gjort sig til Talsmand for i Skattepørgsmaalet. Den nuværende Regjerings Standpunkt paa dette Omraade har jo været det samme, ligesaa den tiltraadte til nu. Da den nuværende Regjering tiltraadte, stillede den Befæstningspørgsmaalet op som sin Livssag; men skjøndt der dengang i Folkethinget var en Stemning for at gjøre et temmelig bethdeligt Offer overfor denne Sag, overfor hele den saakaldte Forsvarssag, saaledes at Folkethinget tilbød en 30 Mill. Kr. paa Betingelse af, at Pengene skulde indkomme ved en Formue- og Indkomsskat, saa negtede den nuværende Regjering, særlig den nuværende Finansminister og Conseilspræsident, aldeles bestemt at indlåde sig paa dette, ikke blot, efter hans Udtalelser at dømme, fordi han ikke reelt kunde blive enig med Folkethinget om den tekniske Side af Sagen, men ogsaa fordi han overhovedet ikke vilde ind paa Foranstaltninger paa det Omraade, befojtede ved en Skat paa Formue og Indtægt, men holdt paa, at skulde der gjøres Noget, da skulde Indtægterne dertil komme ad de sædvanlige Statsindtægter, det vil væsentlig sige, ad den indirekte Befæstnings Bet. Saaledes stillede Ministeren sig allerede den Gang. Naar der har været Tale om Skattelove, f. Ex. i Lovspørgsmaalet, som jo i Virkeligheden har været brændende under hele denne Regjerings Regtning, har Ministeren hidtil stadig stillet sig paa det Standpunkt, at han ikke har villet gaa ind paa nogen Lovlov, der i nogen mærkelig

Grad formindskede Statsindtægterne, altsaa navnlig den indirekte Indtægt, vi have gjen- nem Tolbet, og nu er den høitæredede Minister endogsaa kommen dertil, at han ikke vil nøies med at forlange fuld Kompensation for mulige Tolnedtættelser, men kræver, at der skal gives yderligere indirekte Statter til Staten, til de Formaal, der nu ligge for. Det Gang vilde Ministeren ikke have Forsvarssagen frem uden ved Hjælp af indirekte Statter. Nu staar han overfor andre Opgaver, som Tiden fører med sig, nemlig de sociale Opgaver. Men heller ikke disse vil Ministeren være med til at løse, uden at faae nye indirekte Statter. Han betragter Syggekasseloven f. Ex. af et saadant Forslag som dette, betinget overhovedet de sociale Reformers af Forslag som dette. Jeg forstaar det meget godt, thi denne Regjering maa efter hele sit Standpunkt i en særlig Grad føle sig tiltalt af indirekte Statter. Enhver reaktionær Regjering vil, saavidt jeg kan se, betragte indirekte Statter for direkte Statter. Nye direkte Statter vilde altid blive paalagte saaledes, at man dog vil prøve paa at ramme Skattebetalen saa retfærdig som mulig, og derved vilde ogsaa de mere velhavende Samfundsklasser komme til at betale en forholdsvis god Del af Statens Udgifter. Men de direkte Statter have ogsaa en anden Side, som gjør, at en reaktionær Regjering nødvendig vil ind paa dem, og det er den, at Folk saa tydelig mærke, at de betale dem. Det er Noget, vi Alle have en levende Følehelmselse af for Dieblivet. Thi rimdt om i Landet klages der over de store kommunale Afgifter, medens der klages forholdsvis mindre over Statsafgifterne. Og hvori ligger det? Jeg tror, det ligger navnlig deri, at Kommuneskatterne ere direkte. Derfor vilde Folk, at de betale dem, derfor føle de trykket deraf, medens betimod den store, ja den allerstørste Del af Statsafgifterne ere indirekte, og dem vilde Folk ikke af, at de betale, og som Folge deraf tage de det betydelig lettere med, hvorledes Pengene anvendes. I Kommunerne og overalt, hvor man svarer direkte Statter, forlanger man at vide, hvad Pengene bruges til, og at have Indseende med, hvorledes Skatterne anvendes, men naar man betaler indirekte Statter, kan man meget lettere lade Regjeringen raade for Anvendelsen deraf. Jeg tror ikke, der vilde være saa stor Begejstring for hele Regjerings Færd hverken i konstitutionel Henseende eller med Hensyn til Befæstningen, hvis man ikke vil tilbringe de væsentligste Statsindtægter ad indirekte Bet. Derfor er det naturligt, at Regjeringen stiller sig paa